

УДК 811.161.2'32'373'38'42:004.774.6БЛОГ»20»

МОВНА СПЕЦИФІКА УКРАЇНОМОВНИХ БЛОГІВ

Людмила Юрса

*Львівський національний університет імені Івана Франка
кафедра українського прикладного мовознавства
вул. Університетська, 1, кімн. 233, 79001, Львів, Україна
тел.: 032 239 43 55
ел. пошта: Lnuzhdak@ukr.net
<http://orcid.org/0000-0003-3944-375X>*

Оксана Негер

*Ужгородський національний університет
кафедра української мови
вул. Підгірна, 46, 88000, Ужгород, Україна
тел.: 031 223 33 41
ел. пошта: Oksana.neher@uzhnu.edu.ua
<http://orcid.org/0000-0002-9823-8329>*

Стаття присвячена аналізу мовної специфіки україномовних блогів, які є важливим елементом сучасного медіапростору. Блоги (як популярна форма цифрових медіа) відіграють значну роль у формуванні та розвитку громадської думки, що робить їх предметом дослідження з погляду мовної практики. Оскільки більшість україномовних блогерів орієнтуються на молоду та активну аудиторію, їхні тексти є цікавими об'єктами для вивчення мовних тенденцій, новітніх змін у словниковому складі, а також проявів національної ідентичності.

У статті розглянуто лексичні, граматичні, стилістичні та синтаксичні особливості текстів, що публікуються в україномовних блогах. Особливу увагу зосереджено на вживанні неформальних стилістичних елементів, таких як емоційно забарвлені вирази, сленг, жаргонізми та неологізми. Такі мовні особливості сприяють наближенню блогів до реального життя, створюючи відчуття живої, спонтанної комунікації, що є важливим для залучення та утримання уваги читачів.

Однією з основних тем дослідження є мовне змішування, яке часто спостерігається в україномовних блогах. Вживання елементів інших мов є частим явищем, що може свідчити про глобалізацію та інтеграцію української мовної практики в міжнародний контекст. Проте, з іншого боку, це явище інколи може загрожувати збереженню мовної ідентичності української мови. Дослідження також виявило наявність деяких мовних помилок, які трапляються в блогах, зокрема у правописі, використанні відмінків та синтаксичних конструкцій. Це свідчить про необхідність удосконалення мовної культури як серед авторів блогів, так і серед їхніх читачів.

Крім того, стаття зосереджує увагу на важливості україномовних блогів як інструментів популяризації української мови в умовах сучасного інформаційного простору. У цьому контексті блоги виконують функцію мовного моделінгу, де активно застосовується українська мова в її сучасному вигляді, що є особливо важливим для молоді, яка використовує цифрові технології. Дослідження також розглядає роль блогів у збереженні та розвитку мовної практики серед представників української діаспори.

На основі вивчених матеріалів, автори доходять висновку про необхідність підтримки та розвитку україномовних блогів як важливої частини культурного і мовного простору України. Водночас дослідження вказує на важливість подолання мовних проблем, таких як змішування мов і правописні помилки, шляхом підвищення рівня мовної свідомості серед блогерів та їхніх підписників. Підкреслюється, що підтримка якісної мовної практики в блогах є важливою умовою для розвитку української мови в медіапросторі, а також для формування позитивного мовного середовища в суспільстві.

Таким чином, стаття дає чітке уявлення про мовні тенденції в україномовних блогах, визначає їхні проблеми та можливості для покращення мовної ситуації в Україні.

Ключові слова: блогерство, медіапростір, інтеграція, глобалізація.

DOI:

Постановка проблеми. У сучасному інформаційному просторі інтернет-блоги стали важливим явищем, що активно впливає на розвиток комунікації та культури. Блоги виступають не лише як платформи для особистих висловлювань, але й як канали для формування громадської думки, що забезпечує їхню популярність серед різних соціальних груп. Однією з особливостей блогів є їхня мовна специфіка, яка відображає особливості комунікації в епоху цифрових технологій, де традиційні норми мовлення поступаються місцем більш неформальним і (інколи) експериментальним формам.

Мовна специфіка україномовних блогів є предметом лінгвістичних досліджень, оскільки вона дозволяє не лише проаналізувати мовні інновації, але й визначити механізми впливу цифрових комунікацій на мову, зокрема на українську. Важливим аспектом є використання в блогах різних лексичних, граматичних та стилістичних елементів, які відповідають неформальному стилю спілкування та прагненню авторів взаємодіяти з аудиторією.

Актуальність вивчення мовної специфіки україномовних блогів зумовлена розширенням їхнього впливу на мовну ситуацію в Україні, зокрема серед молоді. Оскільки блоги стають важливою частиною медіапростору, особливо для формування публічної думки, важливо дослідити, як змінюється мовна культура в умовах інтернет-комунікації. Крім того, аналіз мовних особливостей дозволяє з'ясувати, як блогери адаптують українську мову до нових реалій, що виникають у процесі швидкого поширення цифрових технологій.

Метою нашого дослідження є вивчення лексичних, граматичних і стилістичних характеристик україномовних блогів, а також визначення мовних особливостей, які впливають на стиль та зміст блогерської комунікації. Завданням є аналіз типових мовних явищ, таких як використання сленгу, інтертекстуальних елементів та специфічних конструкцій, що складають мовну тканину блогів.

З розвитком інтернет-технологій та соціальних медіа, блоги стали значущою частиною сучасної комунікації, забезпечуючи нові можливості для самовираження, обміну думками та впливу на публічну думку. Українська мовна культура, в умовах глобалізації та мовного контакту з іншими культурами, зазнає певних змін, що є важливим аспектом мовного розвитку в епоху цифрових технологій. Одним із основних проявів цих змін є використання неформальних стилів мовлення в україномовних блогах.

Проблема мовної специфіки україномовних блогів полягає в необхідності з'ясування особливостей використання мовних засобів у новому типі комунікації, який не обмежується традиційними канонами письмового і усного мовлення. Мова блогів часто характеризується поєднанням офіційних та неофіційних елементів, лексичними новаціями, а також інтерактивністю з читачами, що створює унікальні мовні конструкції.

Важливими **науковими завданнями** є вивчення впливу таких мовних явищ на розвиток української мови та на збереження мовної ідентичності в умовах сучасних медіа.

З практичного погляду, знання мовної специфіки блогів дозволяє краще зрозуміти сучасні мовні процеси, а також надає можливість для вдосконалення методик викладання української мови, оскільки цифрове середовище все більше входить у повсякденне життя і має значний вплив на молодь, яка активно взаємодіє з інформаційними ресурсами через блоги.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Актуальність дослідження мовної специфіки україномовних блогів підтверджує низка наукових публікацій, присвячених розвитку нових жанрів цифрової комунікації та мовним змінам, які в них

відбуваються. Так, у роботах українських лінгвістів, зокрема таких як Ірина Бабій, яка вважає, що інтернет сьогодні є одним із дієвих важелів впливу на соціокультурні процеси в українському суспільстві. Його принциповою новацією є можливість для користувачів створювати власний інформаційний продукт й поширювати його на фактично необмежену аудиторію. Одним із варіантів такого «продукту» є блоги [1: 1]. На думку Ольги Михайлової, «можливості вільного висловлення, які надає Інтернет, є набагато потужнішими, ніж ті, які може надати громадянському журналістові навіть найбільш незалежне ЗМІ. Монополія на «четверту владу» – владу через керування інформаційними потоками – завдяки можливостям Інтернету нині вислизає з рук держав, корпорацій і навіть медіа-магнатів» [3: 130].

Окрім того, серед публікацій, що стосуються цифрових комунікацій, варто зазначити роботи в галузі медіалінгвістики, зокрема дослідження лексичних і граматичних аспектів мовлення у блогах на прикладі українських та англomовних ресурсів.

Питання мовної специфіки україномовних блогів ще не отримало достатньої уваги з боку лінгвістів, особливо в контексті дослідження впливу конкретних соціальних медіа-платформ (є медіасередовище, медіапроект у словнику?) (*Instagram, Telegram, YouTube*) на мовні інновації. Проблеми взаємодії між блогерами та їхньою аудиторією, а також специфіка комунікації через коментарі та зворотний зв'язок у блозі є ще малодослідженими і вимагають додаткового аналізу. Особливо це стосується вивчення синтаксичних конструкцій, таких як неповні речення, питання-відповіді та розмовні вислови, які широко використовують у блогах для встановлення близькості між автором і читачем. Крім того, відсутні ґрунтовні дослідження, які б аналізували рівень впливу соціальних мереж на мовну ситуацію в Україні, особливо в контексті розвитку мови серед молоді, яка активно використовує блоги для самовираження та комунікації. Це зумовлює необхідність вивчення взаємозв'язку між мовними інноваціями у блогах та процесами мовної адаптації в контексті глобалізації та мовного контакту.

Отже, ця стаття **має на меті** заповнити ці прогалини в дослідженні мовної специфіки україномовних блогів, зокрема з огляду на специфічні лексичні, граматичні та стилістичні характеристики, а також особливості взаємодії блогерів з їхніми читачами. Так, дослідження мовної специфіки блогів та цифрових медіа вже стало предметом уваги низки науковців у галузі лінгвістики, медіа та комунікаційних наук. Олена Герасимова досліджує лінгвістичні аспекти мовлення в соціальних мережах і блогах. У своїх роботах вона звертає увагу на лексичні та граматичні особливості, а також на зміни у мовному стилі через взаємодію блогерів і аудиторії.

Враховуючи значний вплив блогерської діяльності на розвиток мовної культури та популяризацію української мови серед молоді, наше дослідження ставить перед собою кілька важливих **завдань**: **аналіз лексичних інновацій** (дослідити використання сленгу, інтернаціоналізмів, нових лексичних одиниць, що активно з'являються в мовленні блогерів, і визначити, як вони змінюють традиційне мовне середовище); **вивчення граматичних конструкцій** (виявити типові граматичні особливості блогерського стилю, зокрема використання неповних речень, інверсій, спрощених конструкцій, що характерні для неформальної комунікації); **дослідження стилістичних прийомів** (проаналізувати стилістичні засоби, які використовують блогери для створення ефекту близькості з аудиторією (наприклад, риторичні питання, емоційні конструкції, звертання до читача)); **оцінка впливу взаємодії з аудиторією** (розглянути, як коментарі, лайки, репости та інші інтерактивні еле-

менти впливають на мовний стиль авторів і як це сприяє формуванню особливого мовного середовища у блогах).

Виклад основного матеріалу. Для реалізації сформульованих завдань було здійснено контент-аналіз кількох популярних україномовних блогів на таких платформах, як Instagram, Telegram і YouTube. Вибір цих платформ зумовлений їхньою популярністю серед українських користувачів і значним впливом на мовну ситуацію в Україні.

За словами Оксани Гоцур, на YouTube функціонують як професійні, так і аматорські наукові канали, які змагаються за увагу аудиторії. Охоплення аудиторії та досягнення успіху залежать від того, наскільки популярним стане канал і його відео, що визначається кількістю підписників та отриманих переглядів[2].

Лексика та новації. Одним із найбільш характерних явищ є активне використання сленгу, який виникає в середовищі молоді. Наприклад, на платформі Instagram широко використовуються неологізми, створені на основі англійських слів або інтернаціоналізмів (наприклад, слова «прокачати», «лайкати», «фоловити»). Водночас у блогах також можна спостерігати тенденцію до повернення до народної лексики, що надає текстам автентичності і зв'язку з національними традиціями. Спостерігаємо також активне використання хештегів, що також змінює традиційний лексичний ландшафт.

Приклад 1 (Instagram):

*«Цей лук просто **бомба**! Такий стильний і елегантний! #outfitspo».* У цьому прикладі використано сленгове слово «**бомба**», яке означає «неймовірно крутий, класний». Це слово, хоча і є частиною розмовної мови, досить активно інтегрується в мову соціальних мереж.

Приклад 2 (Telegram):

*«Ну що, фоловери, сьогодні ми поговоримо про **прокачку** вашого стилю! Час змінювати образи!»*

Тут використано слово «**прокачка**», яке походить від англійського «**to upgrade**» і в контексті блогу означає покращення або модернізацію. Це слово стало популярним у середовищі молоді, його активно використовують у блогах.

Такі лексичні новації відображають тенденцію до злиття української мови з іноземними елементами, що є характерним для сучасних цифрових медіа.

Граматичні особливості. Блогери часто використовують спрощені синтаксичні конструкції, що є ознакою неформального стилю комунікації. Наприклад, неповні речення, фрагментарні вислови, змішування часів та ін. Водночас спостерігається велика кількість питальних та окличних конструкцій, що створюють ефект діалогу з аудиторією.

Приклад 1 (YouTube):

«Привіт! Сьогодні будемо говорити про найкращі лайфхаки для зими. Підписуйтесь і не забудьте поставити лайк! Час починати!»

У цьому прикладі бачимо **неповні речення** («Підписуйтесь і не забудьте поставити лайк!»), що є характерним для інтернет-комунікації, де швидкість і інтерактивність важливіші за дотримання граматичних норм.

Приклад 2 (Telegram):

*«Треба **запалити** цей вечір! Хто зі мною?»*

Використання дієслів у формі інфінітива без прямого підмета – типова ознака неформального мовлення в блогах. Це створює відчуття спонтанності та безпосередності в спілкуванні з аудиторією.

Стилістичні прийоми. Аналіз показав, що блогери активно використовують стилістичні прийоми, такі як гіпербола, риторичні питання, алюзії та інтертекстуальність. Це дозволяє їм створювати емоційно насичені та виразні тексти, що сприяють залученню аудиторії. Інтерактивність є важливою частиною стилістики блогу, адже використання звернень до читачів, а також вбудовані питання, на які часто відповідають в коментарях, дають можливість підвищити рівень взаємодії.

Приклад 1 (Instagram):

«Скільки разів я вже писала про цей крем, але він реально неймовірний! Моя шкіра просто сяє після кількох застосувань! #beautyroutine».

Використання таких слів, як «неймовірний», «сяє», створює емоційно забарвлене повідомлення, яке націлене на привертання уваги аудиторії та підкреслення ефекту, що досягається від використання продукту.

Приклад 2 (YouTube):

«Таке не можна пропустити! Це найкраще відео цього року! Я вам гарантую, що ви будете вражені!»

Тут спостерігається використання **гіперболи** («найкраще відео цього року»), що посилює емоційний контекст і намагається створити враження, що відео – це подія, яку неможливо пропустити.

Приклад 3 (Telegram):

«Ну що, куди ми сьогодні підемо?»

Тут використано риторичне запитання, що підвищує рівень інтерактивності між блогером і підписниками. Це запитання створює ефект діалогу, запрошуючи аудиторію спілкуватися.

Інтерактивність та її вплив на мовний стиль. Окремо треба виділити вплив коментарів на комунікацію. Блогери часто адаптують своє мовлення залежно від реакцій читачів, відповідаючи на коментарі, що відображає двосторонній характер комунікації. Така взаємодія створює своєрідну «живу» мову, що розвивається в реальному часі, де кожен пост є результатом взаємодії між автором і його підписниками.

Приклад 1 (Instagram):

«Якщо вам сподобалося це фото, ставте лайк і пишіть у коментарях, який ваш улюблений сезон!»

У цьому випадку блогер безпосередньо звертається до підписників, запрошуючи їх до взаємодії.

Приклад 2 (Telegram):

«Я вас чекаю в коментарях! Пишіть свої ідеї, і я оберу кращу для наступного відео!»

Цей тип комунікації робить блогера більше доступним для своєї аудиторії, створюючи відчуття співучасті та залучення до процесу створення контенту.

Висновки. Практичний матеріал показує, як мовні засоби використовуються в україномовних блогах для створення неформальної, емоційно забарвленої комунікації, що сприяє залученню широкої аудиторії. Лексичні інновації, граматичні особливості та стилістичні прийоми формують особливий стиль блогерського мовлення, який відображає не лише сучасні мовні тенденції, а й специфіку взаємодії з аудиторією. Ці елементи активно змінюють мовний ландшафт, вносячи нові форми в українське мовне середовище. У процесі дослідження мовної специфіки україномовних блогів було виявлено низку цікавих мовних явищ, які свідчать про зміни

у мовному стилі сучасних комунікацій. Блоги стали значущою частиною мовного ландшафту, сприяючи виникненню нових лексичних одиниць, граматичних конструкцій та стилістичних прийомів, що раніше не використовувалися в традиційному медіапросторі.

На основі отриманих результатів можна зробити висновок, що україномовні блоги активно взаємодіють із мовним середовищем, змінюючи мовні норми та створюючи нові форми комунікації. Блогери виступають також як активні учасники мовного процесу, що сприяє розвитку української мови в умовах глобалізації та впливу іноземних мов. Перспективи подальших досліджень пов'язані з вивченням впливу цифрових медіа на молодіжну мовну культуру, а також дослідженням трансформацій, які відбуваються в контексті використання української мови на різних соціальних платформах. Особливою темою для подальших досліджень є питання соціокультурного контексту мовних змін у блогах, а також аналіз емоційного забарвлення мовлення, яке активно використовується для залучення уваги аудиторії.

Список використаної літератури

1. Бабій І. Українська блогосфера як відображення соціокультурних процесів. Режим доступу : https://sci.ldubgd.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7518/1/2020_Babii_I-Ukrainska_blohosfera_yak_vidobrazhennia_16-19.pdf
2. Гоцур О., Спорняк Д. Українські науково-популярні блоги на платформі YouTube: особливості функціонування. Режим доступу : <https://synopsis.kubg.edu.ua/index.php/synopsis/article/view/571/481>
3. Михайлова О. Блогосфера як інструмент соціокультурних трансформацій у сучасній Україні. Режим доступу : https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/mychailova_blogosfera.pdf

References

1. Babii I. Ukrainska blohosfera yak vidobrazhennia sotsiokulturnykh protsesiv. Rezhym dostupu : https://sci.ldubgd.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7518/1/2020_Babii_I-Ukrainska_blohosfera_yak_vidobrazhennia_16-19.pdf
2. Hotsur O., Sporniak D. Ukrainski naukovo-populiarni blohy na platformi YouTube: osoblyvosti funktsionuvannia. Rezhym dostupu : <https://synopsis.kubg.edu.ua/index.php/synopsis/article/view/571/481>
3. Mykhailova O. Blohosfera yak instrument sotsiokulturnykh transformatsii u suchasni Ukraini. Rezhym dostupu : https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/mychailova_blogosfera.pdf

LINGUISTIC SPECIFICITY OF UKRAINIAN LANGUAGE BLOGS

Liudmyla Yursa

*Ivan Franko National University of Lviv
Department of Ukrainian Applied Linguistics
1 Universitetska Str., room 233, 79001, Lviv, Ukraine
phone: 032 239 43 55
e-mail: Lnuzhdak@ukr.net
<http://orcid.org/0000-0003-3944-375X>*

Oksana Neher

*Uzhhorod National University
Department of Ukrainian Languages
Pidhirna str., 46, 88000, Uzhhorod, Ukraine
phone: 031 223 33 41
e-mail: Oksana.neher@uzhnu.edu.ua
<http://orcid.org/0000-0002-9823-8329>*

The article is dedicated to analyzing the linguistic specifics of Ukrainian-language blogs, which are an important element of the modern media space. Blogs, as a popular form of digital media, play a significant role in shaping and developing public opinion, making them an object of study in terms of linguistic practices. Since most Ukrainian-language bloggers target a young and active audience, their texts become interesting objects for studying linguistic trends, the latest changes in vocabulary, as well as manifestations of national identity.

The article examines the lexical, grammatical, stylistic, and syntactic features of the texts published in Ukrainian-language blogs. Particular attention is paid to the use of informal stylistic elements, such as emotionally charged expressions, slang, jargon, and neologisms. These linguistic features contribute to making blogs feel like a genuine, spontaneous communication channel, which is important for attracting and retaining readers.

One of the main themes of the study is language mixing, which is often observed in Ukrainian-language blogs. The use of elements from other languages, especially Russian and English, is a frequent phenomenon that can be attributed to globalization and the integration of Ukrainian linguistic practices into the international context. However, on the other hand, this phenomenon can sometimes threaten the preservation of the Ukrainian language's identity. The study also reveals the presence of certain language errors found in blogs, particularly in spelling, the use of cases, and syntactic constructions. This indicates the need for improving linguistic culture both among bloggers and their audiences.

Additionally, the article emphasizes the importance of Ukrainian-language blogs as tools for promoting the Ukrainian language in the modern information space. In this context, blogs serve as linguistic models, where the Ukrainian language in its modern form is actively applied, which is especially important for young people who use digital technologies. The study also looks at the role of blogs in preserving and developing linguistic practices among the Ukrainian diaspora. Based on the materials studied, the authors conclude that there is a need to support and develop Ukrainian-language blogs as an important part of Ukraine's cultural and linguistic space. At the same time, the study points to the importance of overcoming language problems, such as language mixing and spelling errors, by raising linguistic awareness among bloggers and their followers. It is emphasized that maintaining high-quality language practices in blogs is a crucial condition for the development of the Ukrainian language in the media space and for the formation of a positive linguistic environment in society.

Thus, the article provides a clear understanding of the linguistic trends in Ukrainian-language blogs, identifies their problems, and discusses opportunities for improving the language situation in Ukraine in the context of the modern media landscape.

Key words: blogging, media space, integration, globalization.

*Стаття надійшла до редакції 02.01.2025
доопрацьована 05.01.2025
прийнята до друку 12.01.2025*